

2025-05-29

Malmö stadsbyggnadskontor

Yttrande från Lunds botaniska förening gällande Avgränsningssamråd för ansökan om Natura-2000 tillstånd och artskyddsamråd för pågående detaljplaneprocesser nordväst och söder om Limhamns kalkbrott i Malmö.

Undertecknad har på uppdrag av Lunds Botaniska Förening läst genom ovanstående dokument inklusive bilagor. Instruktionerna för vad man vill ha för slags synpunkter och hur de ska användas är lite otydliga så fokuset har lagts på tänkbara miljöeffekter som kan påverka de olika områdenas flora och växtlighet, och som kan behöva utredas närmare.

Vad gäller kalkbrottet som sådant – och de värden som motiverar dess status som reservat och 2000-område – föreslår vi en bred buffertzon runt själva brottet, bland annat längs dess norra kant där det finns en botaniskt säregen och kulturhistoriskt intressant flora på kalkgruset från den upphörda kalkbrytningen, liknande den som finns nere i brottet. Denna zon bör utvidgas så att den täcker området med strimfibbla och mistel utanför reservatsgränsen och även inkluderar den nyupptäckta förekomsten av gulört (artens enda lokal i landet), och få en skötsel som långsiktigt gynnar den speciella floran som finns där (buskröjning, etc).

I detta sammanhang vill vi också flagga för den utökade risken att fler invasiva arter sprider sig i kalkbrottet och skuggar ut lågvuxen vegetation, till följd av att nya planteringar kommer att anläggas i direkt anslutning till Natura 2000-området. Förutom den föreslagna kantzonen (se ovan) kan det behövas ett förbud mot odling av vissa växter i planområdena, inte bara de som nämns i bifogade rapporter (kanadagullris, havtorn, korgvide, spärroxbär, vejksel) utan också andra arter som visat sig bli problematiska på torra kalkmarker (pipört, lammöron, boerstånds, skogsklematis, andra oxbärsarter, etc).

Vi delar farhågan att flera våtmarksarter kan komma att påverkas om det sker förändringar av hydrologin som en följd av utbyggnader närmare kalkbrottet, men förutsätter att vattennivån i kalkbrottet kommer att bibehållas enligt gällande vattendom – och att denna har företräde ifall det skulle uppstå konflikter med omgivande bostadsområden vad gäller grundvattnet och liknande.

Floran i det norra planområdet (Dp5726 etc) utgörs av en gräsdominerad ruderatmark som till stor del består av nektarproducerande ört- och buskvegetation. Ska området bebyggas förespråkar vi att man låter planerade grönytor utvecklas mot liknande vegetationstyper eller rentav sparar stora ytor av den ruderatvegetation som redan finns. Rabatter och kortklippta gräsmattor är inte bra biotoper för insekter och andra organismer, och minskar möjligheten

för värdefulla arter att sprida sig mellan brottet och angränsande områden. Denna synpunkt gäller även det östliga och sydliga planområdet (Dp5621) men här ifrågasätter vi om man överhuvudtaget ska bebygga den fina åkermark som finns i området.

Genomgångarna av olika slags naturvärden i de utpekade områdena är både ambitiösa och detaljerade, men det finns några detaljer som vi reagerat på:

Tyréns Artskydds- och Natura 2000-utredning, Tabell 7:

-Mistel har fått kommentaren Förekomst saknas, trots att arten finns på flera ställen längs kanten av kalkbrottet mot planområde 5626.

-En relativt vanlig art som gullviva ska utredas vidare men inte den sällsynta strimfibblan eftersom den anges som främmande, och samma sak gäller gulörten som inte alls nämns i tabellen. Dessa arter är fullt etablerade och kan ses som värdefulla (om än sentida) inslag i den särpräglade kalkgrusflora som utvecklats i och omkring brottet – liksom den uppmärksammade kalkkrassingens som också torde vara en inkomling i området (troligen inkommen med kalkmaterial från Gotland).

Tyréns Naturvärdesinventering (DP5726):

-2.5.1: Termen ”fridlysta” i näst sista meningen är missvisande eftersom den bara gäller för klotullört

-Tabell 5 med värdearter bör precisera vilket eller vilka kungsljus som avses; det som kallas ormrot bör kollas upp (vild ormrot finns knappast i dessa trakter); väddklint är dubblerad i listan; listan bör sorteras i alfabetisk ordning eller på annat sätt.

-Tabell 6 med invasiva arter nämner kyskhetsträd, som inte rapporterats i Skåne tidigare. Fyndet bör följas upp och valideras.

-Sidan 27-28: Det skadar inte att ange vilken vallmo avses (råg-, korn- eller båda?).

-Sidan 28: Det som kallas foder-, gul- och blåusern är troligen olika former av den i trakten vanliga mellanusern (hybriden mellan gul- och blåusern); kyskhetsträd bör kollas upp (se ovan) liksom ”gulstånds” i slutet av artlistan (vilken art avses?).

-Sidan 29: De namngivna växterna på bilden längst ner till höger ser ut att vara väddklint och getvåpling.

-Sidan 30: Sumakar kan ändras till rönnsamak (den vanligaste arten), och spirea till spireor (här kan nog finnas flera arter).

Bästa hälsningar
Stefan Andersson,
för Lunds botaniska förening